

hemed Ali vezénylete alatt védelemre egy kis hadtest maradt.

Julius 5-én a muszkák Bjelánál új kísérletet tettek az előnyomulásra, a törökök által visszaverettek és a S i s t o v á g ú t e t t e k. H ir s e r i n t a muszkák A r d a n u c h o t é s A r d a h a n t is elhagyták s visszamentek Muszkaországba — Alexandropolba, honnan ezelőtt 3 sával győzelmi reményekkel kiindultak. A kaukázusi népfelkelés a muszkákra nézve fenyegető jellegűt öltött.

Az angol hajóhad Bezikában van. A szultán közelebb a dunai hadsereghez utazik. A muszkák hallatlan kegyetlenségeket követnek el mindenütt. Eddigél 1800 török katona esett muszka fogságba, kik a legsiralmasabb helyzetben vannak. Enni, innivalót nem kapnak — naponként 8 kr jár j ebből lássák, hogy ének meg. A tiszteket mutogatásák az oroszok K i e v b e n a b á m á s k ö z ö n s é g m u l a t á t á s á r a. A tiszték közül többen — a gyaluzattól meköntündő — éhség által vetettek véget életüknek. A barbár muszka még a kórházakat se kimélti, egész vidékeket rabol ki, a nőket megbecsenlenti — gyermekeket, aggokat leöldös, különböző módokon kínoz. Ez aztán muszka kultúra és humanizmus!

Szláv lapszemle.

A zágrábi „Obzor“ felhívja Ausztriát, szabadítsa el Boszniát és Hercegovinát, s egyesítse Ausztriával; jót tesz ezáltal az elnyomott népeknek, de magának is oly előnyöket fog biztosítani, a melyekről eddig fogalma sem volt. A közönbányák oly forrást nyitnak Ausztriának, mely a kereskedelemre mérhetlen hasznal jár. Azért hát előre! A horvátok szíven indulnak oly hadjáratra, mely a népek felszabadításán kívül még anyagi hasznót is hajtana a monarchiának.

Ugyancsak az „Obzor“ a szerb szkupstina megnyitását említtvén, azt tanácsolja a szerbeknek, maradjanak nyugton, várják be az eseményeket békén és csendesen, hogy t. i. Oroszország mindenekelőtt Törökországgal végezzen. Habár a mai constellációk nem igen kedvezőek is Szerbiára nézve, a szerb politikuskok mégis jobb tanácsot nem adhatnak népüknek, mint ha ugyanazt békére intik egy szebb jövő reményében. Egyelőre az orosz nagylelkűségen élkösdhetnek.

A zágrábi „Národne Novine“ az orosz cárnak a bolgárokhoz intézett proclamatiója alkalmából újból ismétli azt, a mit már több ízben felemlített, hogy t. i. Oroszország Bolgárországot nem akarja magának meghódítani, hanem csak felszabadítani, ép úgy, mint a többi keresztény népek. Oroszország szándéka a mostani keleti háboruban a legönzetlenebb s a legnemesebb: az emberi élet garantizozása az elnyomott népek számára. Ezután eöikíró az „európai turkophil journalista romlottságáról és beostelenségéről“ ír, mely nem tud egyebet, mint Oroszországot gyauusaitani, annál jobban, minél inkább közeledik az eöjja felé. A lombardiai és velencei olaszoknak nemzetiségét az osztrák kormány nem bántotta; politikai és polgári jogaik ugyanakkor ép úgy voltak biztosítva, mint jelenleg. Az olaszok a franciák segélyétől Ausztria ellen indulva, csak abban fáradtak, hogy kivívják azt, a mi a történeti jognál fogva a másiké volt, s nyelvnél fogva pedig az övék. S a turkophil journalista szerint az olaszok s a franciák mégis jogosan cselekedtek, míg Oroszország szerintük — büntényt követ el, hogy vétét és pénztát áldozza nem a saját érdekéért, hanem az általános emberiség érdekében! Valóban szegem és gyaluzat, hogy efféle lapok megjelenhetnek és olvasókkal birhatnak, mint a milyenek azok a turkophil lapok!

A „Székely műv. és közzgazd. egylet“

központi választmányának Budapesten Hajós János elnököle alatt tartott legközelebbi ülésén következő fontosabb ügyek tárgyalattak:

Mindenek előtt fájdalommal emlékezett meg a választmány egyik igen derék és buzgó tagjának Csikszék egyik vál. kerületi országgyűlési képviselője A n t a l f y Károlynak elhunytáról, a kinek a köz- s különösen a nevelésügyek, valamint a székely egylet körüli érdemei elismeréséül emléke az ülés jegyzékönyvében hálással megörökítettai s erről az elhunytak t. övezve ezen fájdalom és méltánylái érzelmeket tolmácsoló részvéttirat utján értesítettai határozattott.

A napirend tárgyai közt tárgyalattott a számvizsg. bizotts. jelentése arról, hogy az egylet pénztára új pénztárnok G i d ó f a l v i Istvánnak átadatott és hogy a volt pénztárnok számadásai megvizsgáltatván, helyeseknek találtattak, egyszersmind az áttekintést könnyítő és célszerűbb rendszer életbelepítésére javasoltatván a társulat pénztári könyveit és naplói vezetésére, a választmány e javaslatot elfogadta s a volt pénztárnok N a g y Sándor ur részére a szabályszerű felmentvény kiadását és önzéstelen buzgó fáradozásaiért az egylet részéről a legmélyebb köszönet kifejezését határozata javaslatba hozni a legközelebb tartandó közgyűlésnél. E mellett a társulat értékpapirjai és fontosabb irományai megörökösére egy megfelelő tüzmentes pénztári szekrény vásárlása szintén határozattott vált.

Ezek után olvastottak a földm., ipar- és keresk. min. ur ö n. mélt. -nak az egylet vonatkozó kérvényére adott válasza, melynél fogva az egylet nemes és közhasznú célját a maga részéről is lehetőleg előmozdítandó miniszter ur részéről engedélyezni és elrendelni méltóztatott, hogy ezen egylet levelezései, ha azok portómentes hatósághoz vagy hivatalokhoz intézvék, vagy onnan erednek és oktatási vagy közzgazdasági ügyekben irattak és „oktatási ügyben“ illetőleg „köz-

gazdasági ügyben portómentes“ megjelöléssel ellátvák, portómentesen kezeltessek. Habár a t. rendelyény által e kedvezmény az egyletnek saját tüzégeihez és viszont azoktól az egylet igazgatóságához intézett levelezéseire, továbbá a pénzes és érték küldeményekre és az ajánlái díjakra nem terjesztett ki, mindamellett a választmány a megadott kedvezményt is az ügy érdekében ösztinette közzönnetel vette.

Elnök azon bejelentését, hogy Udvarhelyszék területén a vidéki bizottmány megalakult — a választmány addig is, míg erről a hivatalos értesítés beérkezett — örvendtes tudomásul vette.

Végül az idei nagygyűlés helyell Székely Udvarhely városa jelöltetett ki, a gyűlés napjának idei augusztus 20 és szeptember 6-ika közötti időszakban a vidéki választmányal egyetértőleg leendő kitüzése az elnökségre bízott. Ezekután megállapittattak e választmányok a közgyűléshez intézendő javaslatai és e gyűlés nevezetesebb tárgyai, melyek egyikét egyebek mellett a gróf M i k ö I mre, mint egyetli tiszteltbeli egykori elnök feletti emlékbesszéd és a székelyföld leírására kiirt pályázat folytán beérkezendő munkák megbírlására a pályabírák egybeállítása feletti intézkedés képzendi.

Háromszékmege gyógyforrásai.

A hazai gyógyforrások sorában, Háromszékmegeben felülmúlhatatlan gyógykútjával, mely hatásánál fogva a karlsbadai és marienbadai fürdők vize közt foglal helyeket s melyeket a vas- és szénsavas szikóalkatrészek tekintve még felülmúl — Előpatak áll.

Bámulandó hatása az előpataki viznek több miben — jelesen udvari tanácsos dr. Siegmund és dr. Meyer s többek által — különböző nyelven fényesen be van bizonyítva.

Erre nézve álljon következő két vélemény:

A magyar orvosok és természetvizsgálók

v é l e m é n y e

Előpatakon 1875-ben tartott XVIII nagygyűlésök alkalmával.

„ . . . . . az előpataki források, melyek egy bel, mint külföldi égvényes vasas savanyu vizek legkitünőbbjeivel méltán versenyezhetnek s azok közt is kitünő helyet foglalnak el, alapul szolgálhatnak egy világhírű gyógyhely létesítésére, s mely vasas és sós alkatrészeik szerencsés vegyületek folytán egyesítik mindazon előnyöket, melyek a kitünő vasas és az ugynevezett oldó-forrásokban külön-külön fellelhetők; s hogy ennél fogva az emésztés, vérképzés, elválasztás és ivarszervek számos bajában, nemkülönben azok következményeiben a legkitünőbb sikerrel használhatók, mint azt oly tekintélyek, mint Seegen is már régen elismerték. . . . .“

Dr. Seegen Józsefnek,

a bécsi egyetemen a vizgyógyászat tanárának

v é l e m é n y e.

„Előpatak nemcsak az élén áll a jelenleg használatban lévő vasas savanyu vizeknek — hanem azokat felül is mulja, s az által különbözők töltök, — ide érve Spat és Schwalbachot is — hogy oldó sókat tartalmaz, melyek a tulajdonképeni vasas vizek szorító hatásának ellentállnak.“ (Compendium der Heilquellenlehre. Wien 1875.)

A gyógyhely szétitése, az egészségügyi szatályok ellenőrzése, vendéglők s egyéb befogadó helyek tisztasága, mint szintén egyéb kellemetlen viszonyok elhárítása végett a fürdő bizottság elve gondoskodott.

Az idény tartamára Előpatakra, mely a közelebbi vasuti állomástól (Földvár) 1 1/2 óra távolság — postai és távirati hivatal állandósítottatt.

Minden tekintetben minősítve van számos vendég elfogadása és ellátására.

A keleti vasut közelében Baróth mellett erős pezsgő „borhegyi“ savanyu vizével, mely borral vegyítve igen kellemetes esik — fekszik Bibarcfalva.

A székelyek ismerik ennek tulajdonosságát, sőt némelyike ha Borszéken töltéshez nem jut, borszéki helyett a borhegyi el-eladogatja.

Bibarcfalva közelében közzén is nagy mennyiségben található, ugyan Bibarcfalván pezsgő tükörfürdők is vannak berendezve.

Sepsi-Szentgyörgy határán (erdején) van az ugynevezett „Gözölög“; ez egy természetes gözfürdő, mihez hasonlót Kovásznán csaknem minden lakház pinódjében lehet találni. Volna csak ezen „Gözölög“ egy csehi faluban, Germán-, Frank-, Olasz- vagy Spanyolhonban: eddig bizonyosan régen világhírűvé emelkedett volna.

Melyik erdélyi nem hallotta híret Kovászna „Pokolsár“-ának, hol minden háznál kádfürdőt lehet találni, mely a vért tisztítja, az ideges ingerlékenységet lecsillapítja s mint lábfürdő megnyugtató, üdítő érzelmek közt az egész testben kellemes izzadságot támaszt és a férfierőt fokozza, csuazt és közzvényt gyógyít.

Közvetlen Kovászna mellett fekszik Vajnafalva híres fürdőjével gyongéklődő asszonyok számára.

Málnás a közelebbi időben a birtokosság gondos és megfontoló intézkedése folytán az elismerésig esinosen ki van állítva és felszerelve; számos felbuzgó forrásai igen jelentékeny hatásuk.

A gyógyhely táján a gyógyáséta alkalmával tágul a szív, emelkedik a szellem s a szemet nem lehet eléggé legeltetni a virányos béréctől övedzett termék lapályon, síkságon és a távoli zöld erdőnagyságtokon, hol szelid, lanyha szellő lengeti a buján termott

kalászokat és lombokat s hol a hangyaszigormu székely népek fáradságos gyümölcse örvendtet. Vízét használják idült csuoz, közzvényes stb. betegségek ellen.

Tusnád fenyőfákkal körülkerítve az Ölt folyóján emlékeztet Schweitz igézőbb helyeire és égalji légköre s oltalmazott fekvésénél fogva vetekedik Olaszhon szétlöt ment gyógyhelyeivel.

A stáhelek egy vannak rendezve, hogy annak legmagasabb pontjához is ballagás közt észrevérentül juthat bárki. A kilátás bámulandó s bájolási elragadó, a lélekzet könnyü, a mellnek elfogultsága megszűnik az illatos fenyves lég belehelésével. Az idegrendszer, a lélek ezen távsürgönyvonalra, a legkiterjedtebb enyhülésre talál.

E gyönyört helységnek bájait emelik az aránylag szépen kifejlesztett és kényelemmel illátott tartozkodási helyek. Tusnádnak gazdag tartalmu mérsékelt melegegüti hullámzó tükörfürdői vannak.

Megható és páratlan a maga nemében Bikszád-Altortján át a Búds meglátogatása, hová a székelyek szemgyógyítás végett zárandokolnak.

A búds barlang vizének hatása széketybetegség ellen be van bizonyítva, s hiszük, mihelyt a körül-mények engedik, a kormány a Búds hegyére, — hol jelenben csak az elkertilhetetlen elhelyezés és táplálék-ról van gondoskodva — dacára a számos erős elemeket tartalmazó bugyog forrásoknak, a szonvéd emberiség javára és az ország becsületére egy szemgyógyintézetet állít.

Háromszékmege területén számos gyógyforrások vannak olyanok, melyeket más alkalommal hasznuk és alkatrészeikhez képest ismertetni fogunk.

Hosszafalusi.

Legujabb.

A magyar országgyűlés június 7-én királyi leirattal szeptember 15-éig elnapoltatt.

A hadi tanács Szuzejman pasát, ki a montenegrói hadjáratban kitüntette magát, a balkáni szorosok védelmével bizta meg.

Bécs, július 7. Római táviratok jelentik a pápa halálát. (M. H.)

Bukurest, jul. 7. A kuszatende-csernavodai védelmi vonalról a török seregek Kusztendese és Medsidje közt összpontosulnak s itt várják a csatát.

Bécs, jul. 7. A „W. Ztg.“-nak Londonból távirják: Mukhtár pasa negyven zászlóal élén oldói az oroszokat, kiknek visszavonulása általános. A bajazidi fellegvár átadása közzönvöl.

Bécs, jul. 7. A bécsi „Abendpost“ jelenti: Angol lapok élénken foglalkoznak az osztrák-magyar és angol érdekek közöszegével.

Bécs, jul. 7. A „P. C.“ bukuresti levele jelenti e hó 4-ről: Muszkaország elyben késznek nyilatkozott az oláh hadsereg közremüködését elfogadni a Duna jobb partján, de a közremüködésnek olyannak kell lenni, a minő Piamonté volt a krími háboruban s az oláh fejedelem által kinevezett oláh tábornok verélete alatt álló zöm ne haladja felül a 12,000 főt.

Bécs, jul. 7. A „P. Cor.“ nándorférvári sürgönye jelenti arról: A szkupstina a felirati vita előtt a költségvetést, valamint az 1,500,000 aranyra rugó államadósság fedezéséről szóló javaslatot s egy újabb kölesönt fog letárgyalni. A szkupstina tagjai hevesen tiltakoznak minden Oláhországra köthető egység ellen, mivel az utolsó rác hadjárat alkalmával is el-lensége magatartást tanusított Oláhország s Szerbia szövetségét akkor visszautasította. A szkupstinának Muszkaország tanácsait kell elfogadnia, melyeket Ristic a titkos ülésben fog előterjeszteni. A konzervatívok ellensége dacára a kormánynak állítólág nagy többsége van — A fejedelem még Kragujevóban maradt.

Konstantinápoly, jul. 7. A Dunáról nem érkezett h ir. Redif, Namik és Abdul Kerim pasák Sumlában gykori haditanácsot tartanak. Azon kitünő hírek, melyek az ázsiai harcokról érkeztek, valóknak bizonyultak.

Konstantinápoly, jul. 7. Mukhtár pasának e hó 6-ról kelt sürgönye jelenti: A török hadsereg Karatöl már csak öt órányira van Karsba az ut szabad. Az oroszok Kars mögé húzódtak vissza. Mihály nagylyg Tiflisbe utazott. Az erzerumi kormányzóknak egy távirata jelenti e hó 5-éről: Az oroszok Eutchkilisa és Ipekből kitüzettek. Redif pasának egy távirata jelenti: Kedden megkísérlették az oroszok Siliistriánál bárka-kon átkelni a Dunán, azonban visszanyomattak.

VEGYES

— Binder Lajos gépészmérnök gyönyört szönyegmintákat küldött, melyeket hulladék posztódarabokból készített. Küldött gyönyört szövetmintákat — melyek bármely gyár készítményeivel kiállják a versenyt. A minták T a r c a l i Endre urnál megtekinthetők. Ajánljuk főképp kereskedőinknek a szövetminták megtekintését.

— Sepsi-Sztgyörgyön a sörházkerben a nyári idény alatt minden csütörtökön és vasárnap zeneestély fog tartatni, hová a nagyérdemű közönséget tiszteltel meghívja z o n e k a r.

— Málnás fürdőn vasárnap táncostély tartatott, melyen igen kedélyesen mulattak a fürdővendégek.

— A királyhógon inneni kerületlötöltözött szövénytségs második közgyűlése N.-Szébenben jun. 29-től július 1-éig folyt le — mint a „M. Polgár“ írja a legnagyobb sikerrel. Első nap a vasutalt érkezett egyletek bevonulása után megnyílt a kiállítás, melynek ugy tüzölői, mint egyéb ipari része meglepő volt. Esta